Opłata pocztowa uiszczona gotówką — Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 14 (60) — Warszawa, 2 kwietnia 1938 r. — Rok III

TREŚĆ:

O SPOSOBIE OBLICZANIA I O SKŁADANIU ZEZNAŃ

do obliczania różnicy podatku dochodowego od łącznych uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę

(termin — do 15 kwietnia)

Według art. 45 ustawy o podatku dochodowym osoby, które otrzymują

a) wynagrodzenie *od różnych* służbodawców,
b) otrzymają *od jednego* służbodawcy *dwa lub więcej* wynagrodzeń

periodycznych bądź też obok wynagrodzenia periodycznego również wynagrodzenia jednorazowe, *o ile* łączna suma wynagrodzeń otrzymanych od *jednego* służbodawcy za dany rok kalendarzowy *przekracza zł. 4.800* —

obowiązane są po upływie danego roku kalendarzowego uiścić tytułem podatku dochodowego według działu II ustawy o pod. doch. *różnicę,* jaka przypada do zapłacenia od łącznego rocznego wynagrodzenia według skali art. 43 ust. o pod. doch. a łączną kwotą potrąconą w trybie art. 44 tytułem podatku w ciągu ubiegłego roku.

Kwotę, przypadającą z powyższego tytułu do zapłaty, osoby, wymienione w ustępie pierwszym pod a) i b), powinny obliczyć i wpłacić do kasy właściwego urzędu skarbowego w *dwóch ratach półrocznych,* a to do *15 kwietnia* i do *15 października* każdego roku. *Przy uiszczaniu pierwszej raty półrocznej* należy złożyć w kasie urzędu skarbowego *obliczenie różnicy,* sporządzone na *przepisanym formularzu.*

Podatek należy jednak wymierzać w ten sposób, aby z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało nigdy mniej niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku, na ten stopień przypadającego.

Rozporządzenie wykonawcze wyjaśnia (§ 50), że *w przypadkach, w których służbodawca nie potrącał należnego podatku od wypłaconego wynagrodzenia, lecz ponosił go z własnych funduszów,* należy przy obliczaniu łącznej kwoty wynagrodzeń uwzględniać kwoty, przyjęte przez służbodawcę za podstawę obliczenia podatku w sposób przewidziany w art. 43 ustawy o pod. doch. (jeżeli służbodawca nie potrąca należnego podatku od wypłacanego wynagrodzenia, lecz ponosi go z własnych funduszów, wówczas obowiązany jest przyjąć za podstawę obliczenia taką kwotę wynagrodzenia, by, po potrąceniu od tej kwoty obliczonego podatku, pozostała różnica wyrażała sumę przypadającą pracownikowi do wypłaty).

W dalszym ciągu rozporządzenie wyjaśnia, że *jeżeli płatnikowi,* który otrzymuje wynagrodzenie od różnych służbodawców, *nie potrącono u jednego ze służbodawców żadnych kwot* tytułem podatku *z tego powodu, że wynagrodzenie, obliczone w stosunku rocznym, nie przekraczało kwoty zł. 1.500,* należy takie wynagrodzenie również uwzględnić przy obliczaniu różnicy, a obliczenie złożyć także w tym przypadku, gdy potrącenia nie były dokonywane nawet u żadnego służbodawcy. *Nie ma obowiązku składania obliczenia różnicy* tylko wtedy, jeżeli łączna suma wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu ubiegłego roku od różnych służbodawców razem *nie przekracza zł. 1.500.* Nie ma również obowiązku obliczenia różnicy, jeśli łączna suma wynagrodzeń otrzymanych od *jednego* służbodawcy nie przekroczyła 4.800 zł.

Obliczenia dla wymiaru różnicy *winny dokonać i złożyć osoby, które otrzymują wynagrodzenie* podlegające podatkowi różnicowemu.

Obliczenia należy składać *na przepisanych formularzach* w urzędzie, w okręgu którego osoby składające zeznania *mają miejsce zamieszkania a w braku tegoż — miejsce pobytu* (§ 64 rozp. wyk. do OP).

W razie zmiany miejsca zamieszkania właściwym jest urząd, w któ-

rym płatnicy mieli miejsce zamieszkania w dniu 15 grudnia ubiegłego roku.

Zeznanie lub obliczenie, złożone nie na formularzu urzędowym, uważa się za złożone wg wzoru, jeżeli zawiera odpowiedzi na wszystkie pytania formularza, zapewnienie, że złożone zostało według najlepszej wiedzy i sumienia i wyraźne oznaczenie, że jest zeznaniem lub obliczeniem oraz datę i podpis płatnika względnie jego prawnego zastępcy (§ 65 rozp. wyk. do OP).

Wymiaru podatku od kumulacji wynagrodzeń zasadniczo nie dokonywa się. Wyjątek zachodzi wówczas, gdy płatnik nie wpłacił podatku wcale lub wpłacił za mało.

Wiele osób nie złożyło zeznań do obliczenia różnicy, sądząc, że ten obowiązek dotyczy jedynie wynagrodzeń periodycznych, a wszelkie jednorazowe wynagrodzenia jak np. bilansowe, gratyfikacje itp. nie podlegają kumulacji. Jest to *pogląd błędny*. Orzecznictwo NTA (12.9.1935 l. rej. 4802/33) oraz komunikat Min. Skarbu (Dz. Urz. Min. Skarbu nr. 30, 1937) wyjaśniają, że *kumulacji podlegają zarówno uposażenia periodyczne jak i jednorazowe wynagrodzenia* (pod warunkiem przekroczenia sumy zł. 4.800 rocznie, jeśli chodzi o wynagrodzenie otrzymane od jednego pracodawcy, lub 1500 zł., jeśli chodzi o wynagrodzenia otrzymane od różnych służbodawców), a potrącony przez służbodawcę podatek nie osiągnął w sumie kwoty, jaka się należy od łącznej sumy wszystkich wynagrodzeń.

Okólnik Min. Skarbu z 14.4.1936 LDV 21640/2/36 wyjaśnia, że *kumulacji podlegają także emerytury* *), a okólnik z 25.11.1936 LDV 25026/36 i orzeczenie NTA z 2.10.1936 l. rej. 1848/34 — że kumulacji podlegają *także wynagrodzenia wypłacane na obszarze obcego państwa.*

✶

Poniżej podajemy przykłady wyjaśniające sposób obliczenia podatku kumulacyjnego (według czasopisma „Społem“).

1. Pracownik otrzymuje od jednego pracodawcy miesięcznie 200 zł. i oprócz tego otrzymał od tegoż jednorazowo 150 zł. tytułem gratyfikacji, bilansowego lub tp.

Łączne wynagrodzenie wynosi

200 × 12 =	2400
gratyfikacja	150
razem zł.	2550

Wynagrodzenie to, jako mniejsze od 4800 zł., nie podlega przepisom o kumulacji.

2. Pracownik otrzymuje od jednego pracodawcy miesięcznie zł. 400 — i jednorazowo otrzymał od tegoż gratyfikację zł. 400.

Pracodawca obliczał i potrącał podatek od 400 zł. miesięcznie wg. 24 stopnia (stawka 5.6%) zł. 22.40 — czyli za 12 miesięcy — zł. 268.80; od gratyfikacji 400 zł. wg. skali 5,8% (wg. obliczenia 400 × 12 = 4800 + 400 = 5200, od której to sumy oblicza się wg. skali 5.8%)—zł. 23.20.

Razem pracodawca potrącił i wpłacił w ciągu roku zł. 292.

*) Ob. wyrok NTA z d. 26 października 1937, 3 K 662/37, OBP, nr 13. rb., str. 199 i n.

Łączne wynagrodzenie roczne tego pracownika wynosi zł. 5.200, od której to sumy podatek przypada wg. skali 5.8% (25 stopień) zł. 301.60.

Wobec tego pracownik winien obliczyć i wpłacić do kasy skarbowej różnicę w sumie zł. 9 gr. 60 (301.60 mniej wpłacone 292).

Różnica ta powinna być wpłacona w dwóch równych ratach półrocznych po zł. 4 gr. 80.

A teraz sprawdzimy, czy nie należy zastosować mniejszej stawki w związku ostatnim ustępem art. 45 ustawy o pod. doch.

Skala 24 — od 4.400 do 4.800 — stawka 5.6%.

Skala 25 — od 4.800 do 5.200 — stawka 5.8%.

Dochód, podlegający podatkowi, wynosił zł. 5.200, podatek wg. skali 5.8% wynosił zł. 301.60.

Po zapłaceniu podatku pozostałoby zł. 4.898.40 (5200 — 301.60).

Najwyższy dochód poprzeduiego 24 stopnia wynosi zł. 4.800, podatek od niego wg. skali 5.6% — zł. 268.80.

Po zapłaceniu podatku pozostaje zł. 4.531.20 (4800 — 268.80).

W drugim wypadku po zapłaceniu podatku pozostaje mniej, a zatem podatek w sumie zł. 9 gr. 60 obliczony jest prawidłowo.

Gdyby jednak dochód podlegający opodatkowaniu wynosił zł. 4.801, podatek wynosiłby wg. stopnia 25 — 5.8%, czyli zł. 278.45.

Po zapłaceniu podatku pozostałoby zł. 4.522.55 (4801 — 278.45).

Najwyższy dochód bezpośrednio niższego stopnia wynosi zł. 4.800, od którego podatek wg. skali 5.6% wyniesie zł. 268.80.

Po zapłaceniu podatku pozostałoby zł. 4.531.20 (4800 — 268.70).

A zatem w tym drugim wypadku pozostałoby pracownikowi więcej (4.531.20 — 4.522.55).

W tym więc wypadku, gdy pracownik otrzymał wynagrodzenie zł. 4.801, podatek od tego wynagrodzenia należy obliczyć w sposób następujący:

do opodatkowania zł. 4.801

od tej sumy zł. 4.801 (dochód wyższego stopnia) należy odjąć zł. 4.531.20, tj. tę sumę, jako pozostałaby po zapłaceniu podatku, gdyby dochód pracownika wynosił nie zł. 4.801, lecz zł. 4.800 (czyli gdyby jego dochód równał się najwyższemu dochodowi bezpośrednio niższego stopnia).

Różnica będzie wyrażała kwotę, przypadającą do zapłaty tytułem podatku od dochodu zł. 4.801 czyli zł. 269.80 (4.801 — 4.531,20), zamiast zł. 278.45 (różnica na korzyść pracownika wynosi: zł. 278.45 mniej zł. 269.80 = zł. 8.65).

Różnice takie bywają tylko w wypadkach niewielkich różnic pomiędzy podatkowymi stopniami wynagrodzeń. I tak w naszym przykładzie—

gdyby pracownik w ciągu roku pobrał tylko zł. 4.800, podatek opłaciłby wg. stopnia 24 wg stawki 5.6% co stanowi zł. 268.80;

gdyby jego wynagrodzenie łączne wyniosło zł. 4.801, podatek wg. stopnia następnego czyli 25 wyniósłby zł. 278.45.

Różnica w pensji 1 zł. a w podatku aż zł. 11.68.

Dlatego tego też ustawa dla takich małych różnic w pensjach przewiduje specjalny sposób obliczenia różnicy w podatku, które winno być nawet z urzędu zastosowane przez władze skarbowe.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

43.

POJĘCIE ODDZIELNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA GÓRNICZEGO.

Z uwagi na niejasność odnośnego przepisu rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku przemysłowym, jedynym kryterium przy określeniu pojęcia oddzielnego przedsiębiorstwa górniczego jest przepis art. 13 ustawy o pod. przem., według którego cechami miarodajnymi dla ustalenia oddzielnego przedsiębiorstwa górniczego są: tożsamość osoby właściciela, jedność obrębu terenu kopalnianego i wydobywanie tego samego produktu.

SN, 28 września 1937, 1 K 472/37.

Z uzasadnienia. Kasacja Prokuratora zarzuca wyrokowi: 1) obrazę art. 181 *) ordynacji podatkowej w związku z art. 13 ustawy o państwowym podatku przemysłowym i § 31 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z 8 sierpnia 1925 **) (D. U. p. 506 r. 1925), przez uniewinnienie oskarżonych, wywodząc, że sąd nie zwrócił uwagi na ustalone w czasie rozprawy okoliczności, lecz przywiązał istotne znaczenie do okoliczności dla pojęcia kopalni obojętnych. I tak przede wszystkim prawo wydobywania węgla na kopalni w „K" wynika z innego „nadania górniczego" niż prawo w kopalni „P" — poza tym zaś, zdaniem kasacji, zachodziła tu między „K" a „P" odrębność przedsiębiorstw, czyli zespołów szybów tych kopalń; w tej kwestii sąd niesłusznie pomieszał zagadnienie istoty kopalnictwa z kwestią komunikacji, stwierdzajac, że eksploatacja terenów węglowych odbywa się wyłącznie przez kopalnię „P", tudzież że „K" nie posiada normalno-torowej odnogi kolejowej, ani sortowni, ani płóczki węgla, ani urządzeń przeładunkowych, mimo że, zdaniem kasacji, jest to dla istoty przedsiębiorstwa obojętne, podobnie jak kwestia, że obie kopalnie są w rękach tej samej osoby, że sąsiadują przez miedzę i drążą w tej samej żyle węglowej; w myśl dalszych wywodów kasacji niewątpliwie do błędu prawnego w poglądach sądu przyczyniły się nie dość krytycznie przyjęte przez sąd opinie biegłych oraz niewzięcie pod uwagę przepisu § 31 **) rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z 8 sierpnia 1925 (D. U. p. 506), w myśl którego zespół dóbr należy uważać za oddzielne przedsiębiorstwo górnicze, jeśli jest zarejestrowane przez władze górnicze jako oddzielna kopalnia, a z zaświadczenia Urzędu Górniczego wynika, że kopalnia „K" była w latach 1932, 1933 i 1934 zarejestrowana przez władze górnicze jako kopalnia oddzielna, 2) obrazę art. 368 lit. „E" k.p.k. z powodu wadliwości sentencji wyroku przez brak wskazania w niej, że oskarżeni prowadzili kopalnię „K" bez wykupienia świadectwa przemysłowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje: Wywody kasacji nie są zasadne.

Sąd Najwyższy w wyroku z 7 stycznia 1932, II K 703—31 wyraził już w przedmiotowej kwestii swój pogląd, że *z uwagi na niejasność przepisu § 31 (obecnie 55)**) rozporządzenia wykonawczego, z którego zupełnie nie wynika, czym mają się kierować władze górnicze przy rejestracji zespołów kopalnianych jako oddzielnych kopalń, oraz w związku z ogólną zasadą, że rozporządzenie wykonawcze nie może być uzupełnieniem ustawy — jedynym kryterium przy określeniu pojęcia oddzielnego przedsiębiorstwa górniczego jest przepis art. 13 ustawy*

*) Obecnie — art. 178.
**) Obecnie — § 46 rozp. wyk.

o państwowym podatku przemysłowym. Otóż wspomniany przepis art. 13 ustawy o państwowym podatku przemysłowym stanowi, *że cechami miarodajnymi dla ustalenia oddzielnego przedsiębiorstwa górni czego są; osoba właściciela, jedność obrębu terenu kopalnianego i wydobywanie tego samego produktu.*

Zgodnie z powyższym sąd wyrokujący ustalił, że kopalnie „K" i „P" znajdowały się w rękach tej samej osoby, że w kopalniach tych wydobywano ten sam produkt i że kopalnia „K", nie stanowiąc sama w sobie odrębnego zespołu urządzeń kopalnianych, była tylko fragmentem kopalni „P" i że właśnie kopalnia „K" wraz z kopalnią „P" tworzyły jedną organiczną całość, stanowiąc łącznie jeden teren kopalniany w rozumieniu ustawy, jedno przedsiębiorstwo górnicze.

Dla uzasadnienia powyższego wniosku, że obie omawiane kopalnie stanowiły dopiero jako całość jedno przedsiębiorstwo górnicze tak z punktu widzenia administracyjnego jak gospodarczego i technicznego sąd w oparciu o opinie biegłych przytoczył w szczegółowych wywodach przesłanki, które stwierdzały, że kopalnia „K" pod względem szeregu technicznych urządzeń *była w zupełności zależna od kopalni* „P", ponieważ sama nie posiadała żadnych koniecznych po temu urządzeń kopalnianych, a mianowicie nie posiadała ani sortowni, ani płóczki węgla, ani warsztatów mechanicznych, ani kotłowni, elektrowni, normalnotorowej odnogi kolejowej, ani też żadnych urządzeń przeładunkowych i że w tych warunkach przy takiej zależności kopalni „K" od powyższych urządzeń kopalnianych oraz od innych jeszcze urządzeń, należących do kopalni „P", należało zdaniem sądu uznać, że kopalnia „K" stanowiła dopiero z kopalnią „P" jedną całość, *jeden teren kopalniany* i że tym samym kopalni „K" nie można było uznać za oddzielną kopalnię, obowiązaną do wykupienia oddzielnego świadectwa przemysłowego. W świetle tych ustaleń orzeczenia sądu wbrew odmiennym wywodom kasacji uznać należy za słuszne i wolne od błędu prawnego.

Kasacja w oparciu o przepis § 31 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z 8 sierpnia 1925 (D. U. p. 506 r. 1925) stara się w wywodach swych kwestionować jedynie słuszność odnośnych ustaleń sądowych, zwracając się w zasadzie tylko przeciwko niektórym, oderwanym fragmentom uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jak np. w kwestii urządzenia pociągowego, służącego dla celów obu kopalń, lub też w kwestii rzekomo nie dość krytycznej przez sąd oceny opinii biegłych, nie jest w stanie podważyć za sadności przyjętych w tym kierunku przez sąd wyrokujący ustaleń.

Gdy zaś poza tym kasacja nie wykazała żadnego takiego uchybienia, które by stwierdzało, że miało ono niekorzystny wpływ na ocenę kwestii winy oskarżonych, przeto z tych zasad wywody kasacji jak i zawarte w nich zarzuty, jako nieusprawiedliwione nie zasługują na uwzględnienie.

W końcu zaznaczyć należy, że niezamieszczenie w sentencji zaskarżonego wyroku słów: „bez wykupienia świadectwa przemysłowego" należy przypisać omyłce pisarskiej, nie mającej wpływu na treść orzeczenia, poza tym zaś zarzut ten jako zarzut z art. 368 k.p.k., a więc nie należący do kategorii uchybień, wymienionych w art. 514, 516 i 520 k.p.k., usuwa się w myśl art. 511 k.p.k. spod kasacyjnego rozpoznania.

Z tych zasad Sąd Najwyższy kasację Prokuratora oddalił.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 31 STYCZNIA 1938 R.
L. D. V. 1513/2/38
w sprawie kwalifikacji wpływów ze sprzedaży drzewostanu.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 4 z 1938 r., poz. 104)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 1 grudnia 1937 r. l. rej. 3882/36, 3885/36, 5131/36.

— — — — — — — — — — —

Jak wykazują akta sprawy, podłożem do przeprowadzenia likwidacji serwitutów we wszystkich rozpoznawanych sprawach były umowy z włościanami, zawarte w przedmiocie ustąpienia na własność przez skarżących gruntów podleśnych za zrzeczenie się praw serwitutowych, a mianowicie z dnia 26 listopada 1930 r., o ile chodzi o skargi Jerzego Szyrajewa, i z dnia 2 czerwca 1931, o ile chodzi o skargi Wacława Szyrajewa. W umowach tych skarżący zastrzegli sobie termin kilkuletni do uprzątnięcia drzewostanu, ustalając obopólnie, że w posiadanie otrzymanych na mocy umowy gruntów wejdą włościanie z chwilą wprowadzenia ich w posiadanie przez Komisarza Ziemskiego, zaś w posiadanie ziemi spod lasu po uprzątnięciu drzewostanu. Takie wyraźne określenie w zawartej umowie warunków odstąpienia gruntów, wskazuje, że skarżący zdawali sobie sprawę, iż będąc zmuszonymi do likwidacji lasu jako źródła dochodu, nie będą w stanie usunąć drzewostanu natychmiast i zabezpieczyli się odnośną klauzulą w umowie. Wskazuje to na wyraźną wolę ze strony skarżących oddania gruntów w posiadanie włościanom, a ze strony włościan — wejścia w posiadanie otrzymanych gruntów, jak tylko władza zatwierdzi zawartą transakcję i warunki umowy zostaną spełnione. Dlatego też usunięcie drzewostanu w celu umożliwienia korzystania z oddanych gruntów przez włościan, z uwagi na wyraźne całkowite wyzbycie się źródła dochodu, nie może prowadzić do błędnych wniosków, że skoro usunięcie drzewostanu było dokonane własnymi środkami b. właścicieli gruntu spod lasu, to nie nastąpiło spieniężenie majątku w rozumieniu p. 2 art. 7 ustawy, a nastąpiło ono wtedy, gdyby drzewostan nabył kto inny. Jasnym bowiem jest, że nie ma istotnego znaczenia ta okoliczność, czy były właściciel gruntu otrzyma pewną kwotę jednorazowo za ustąpienie prawa wycięcia lasu i sprzedawania drzewostanu, czy też będzie drzewostan sprzedawał, sam go ścinając. Do ścięcia drzewostanu bowiem będzie potrzebny czas tak byłemu właścicielowi gruntu, jak i ewentualnemu nabywcy praw do ścięcia drzewostanu. Najwyższy Trybunał Administracyjny zauważa przy tym, że okoliczność, iż skarżący wykonywali pewne czynności na czudzym już gruncie związane z usuwaniem owoców gruntu, do którego to usunięcia się zobowiązali, nie stoi w sprzeczności z istotą rzeczy, tj. z faktem przejścia gruntu na własność nowonabywców, bowiem skarżący byli dopuszczeni jedynie na cudzy grunt, dla dokonania technicznych czynności, koniecznych dla sfinalizowania zawartych umów.

Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego poszło przedewszystkim po tej linii, że istota rzeczy tkwi w tym, aby wyzbycie się źródła dochodu gruntu towarzyszące oddaniu go w posiadanie nabywcy nie było pod znakiem zapytania, lecz przesłanką tego nie jest bynajmniej wymóg, by ono miało miejsce jednocześnie z wyzbyciem się drzewostanu, a tym mniej jeszcze przed tym. **Istotnym bowiem jest jedynie to, by był stwierdzony zamiar zliwidowania całego źródła dochodu, a nie**

zebrania jedynie owoców z zachowaniem nadal substancji. Sposób zaś likwidacji ma tylko o tyle znaczenie, o ile pozwala na wysnucie wniosków co do rzeczonego zamiaru.

Tak więc **kiedy likwiduje się mienie w postaci lasu całkowicie (sprzedaż gruntu — źródła dochodu i usunięcia owoców tegoż — drzewostanu) termin, w jakim usunięcie drzewostanu ma nastąpić, nie może wpływać na istotę transakcji, polegającej na likwidacji źródła dochodu.**

Temu właśnie poglądowi dał wyraz Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku swym z dnia dzisiejszego w sprawie J. Jezierskiego do L. Rej. 5835/36, w którym orzekł i uzasadnił, że **wyzbycie się gruntów spod lasu, dokonane nawet w okresie gospodarczym wcześniejszym, niż wyzbycie się drzewostanu przez b. właściciela gruntu, nie stoi na przeszkodzie do zwolnienia wpływu uzyskanego za drzewostan od opodatkowania podatkiem dochodowym, byleby istniał przyczynowy związek między sprzedażą czy wyzbyciem się drzewa a uprzednią czy jednoczesną sprzedażą, czy wyzbyciem się gruntu spod lasu, jako źródła dochodu.**

Dlatego też Najwyższy Trybunał Aadministracyjny, zgodnie z § 57 swego regulaminu, powołując się na motywy tego wyroku (L. Rej. 5833/36) zarzut obrazy p. 2 art. 7 ustawy uznał trafny.

— — — — — — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz wszystkim urzędom skarbowym udziela się do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 14 LUTEGO 1938 R. L. D. V. 40198/4/37

w sprawie ulg w podatku przemysłowym od obrotu dla hurtowych sprzedawców pism periodycznych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 5 z 1938 r., poz. 126)

Ministerstwo Skarbu, na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339), zezwala hurtowym sprzedawcom pism periodycznych, na opłacanie od osiągniętych obrotów podatku przemysłowego od obrotu według 0,75% stawki podatkowej.

Ulga powyższa ma zastosowanie z urzędu (bez składania indywidualnych podań) do obrotów osiągniętych poczynając od dnia 1 stycznia 1937 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 17 LUTEGO 1938 R. L. D. V. 2118/2/38

w sprawie stosowania przepisu art. 5 p. 8 ustawy o podatku dochodowym w odniesieniu do osób prawnych z siedzibą za granicą.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 5 z 1938 r., poz. 127)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 29 listopada 1937 r. l. rej. 5262/35

— — — — — — — — — — — —

Zaskarżonym orzeczeniem odmówiono skarżącemu Zakonowi zwolnienia od po-

datku dochodowego na lata 1928—1933 z tym umotywowaniem, że zwolnienie z art. 5 p. 8 ustawy o podatku dochodowym przysługuje tylko tym osobom prawnym, których siedziba znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej.

W odpowiedzi na skargę motywuje władza pozwana bliżej swe stanowisko, wywodząc, że intencją ustawodawcy było w przypadku art. 5 p. 8 zwolnienie od podatku tych osób, które swe dochody obracają na cele ogólnej użyteczności z korzyścią dla społeczeństwa polskiego, a nie obcego, spełniając w ten sposób wobec polskiego społeczeństwa szczególne obowiązki uzasadniające korzystniejsze ich traktowanie pod względem podatkowym.

Uznając stanowisko zajęte w odpowiedzi na skargę za trafne, uznał jednak Najwyższy Trybunał Administracyjny postępowanie za dotknięte istotną wadliwością, **kwestia bowiem, czy skarżący Zakon zużywał swe dochody, osiągane z położonych w Polsce źródeł dochodu, na cele charytatywne na terenie Polski, czy choćby nawet na obszarze swej siedziby w Niemczech, jednak na takież cele związane z korzyścią dla społeczeństwa polskiego — nie była w postępowaniu wyjaśniona.** Motyw zaskarżonej decyzji, że decydujące znaczenie dla zastosowania art. 5 p. 8 ma położenie siedziby osoby prawnej na terenie Rzeczypospolitej, słusznie zwalcza skarga powołaniem się na przepisy ustawy o podatku dochodowym, z których wynika, że zagraniczne osoby prawne w zakresie swego ograniczonego obowiązku podatkowego w Polsce traktowane są na równi z osobami prawnymi mającymi siedzibę w Polsce. **Okoliczność, że osoba prawna ma siedzibę za granicą, nie wyklucza więc zastosowania do niej przepisu art. 5 p. 8 ustawy, byleby sposób zużytkowania jej dochodów z uwagi na cel i jego znaczenie dla społeczeństwa polskiego mieścił się w ramach tego przepisu.**

Za Dyrektora Departamentu:
(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału

KALENDARZ PODATKOWY

W kwietniu 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 kwietnia 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 marca 1938 r.

Do 7 kwietnia 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w marcu 1938 r.

Do 15 kwietnia 1938 r. — pierwsza rata (połowa) podatku dochodowego różnicowego od kumulacji uposażeń otrzymanych w roku poprzednim od kilku służbodawców, bądź też od kumulacji dwóch lub kilku wynagrodzeń, otrzymanych w roku poprzednim od jednego służbodawcy; podatek ten jest płatny przez pracowników; pracownik winien obliczyć podatek na przepisanym formularzu.

Do 20 kwietnia 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni kwietnia 1938 r.

Do 25 kwietnia 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu lutym 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 25 kwietnia 1938 r. — zaliczka kwartalna na podatek od obrotu osiągniętego za ubiegły kwartał przez innych płatników, prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Do 30 kwietnia 1938 r. — pierwsza rata półroczna podatku od lokali (połowa) za pierwsze półrocze 1938 r.

Do 30 kwietnia 1938 r. — pierwsza rata (połowa) podatkn gruntowego za pierwsze półrocze 1938 r.

Do 1 maja 1938 r. — przedpłata na podatek dochodowy należuy od osoby prawnej (sp. akc. i z o. o.) w wysokości połowy należności podatkowej obliczonej od zeznanego (ob. niżej) dochodu.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w kwietniu 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w kwietniu 1938 r.

Do 1 maja 1938 r. — Wszystkie osoby prawne (spółki akc. i z o. o.) mają obowiązek złożenia zeznania do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego.

KRONIKA PODATKOWA

Projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych

Rząd złożył do laski marszałkowskiej projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych. Poniżej przytaczamy treść projektu.

I. Ulgi dla Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Ulgi te będą przysługiwały osobom, które zobowiążą się do założenia na obszarze C. O. P. przedsiębiorstw, wymienionych przez ustawę, albo do powiększenia takich przedsiębiorstw już istniejących na tym obszarze. Ulgi te będą przysługiwały przedsiębiorstwom, których wytwórczość lub działalność będzie uzna-

na za pożądaną w interesie obrony państwa, oraz gdy przedsiębiorstwa będą prowadziły produkcję na sposób fabryczny według najnowszych wymagań techniki. Wspomniane ulgi dotyczą przedsiębiorstw następujących:

1) zakładów elektrycznych;

2) gazowni, produkujących ponad 500.000 mtr. sześć gazu świetlnego rocznie i posiadających urządzenia do odbenzolowania gazu, koksowni, wytwórni produktów destylacji: węgla, smoły węglowej, drzewa i torfu łącznie z ich dalszą przeróbką chemiczną oraz wytwórni płynnych paliw z powyższych surowców;

3) wytwórni produktów ropy naftowej i gazu ziemnego, łącznie z ich dalszą przeróbką chemiczną;

4) wytwórni siarki, kwasu siarkowego oraz kwasu azotowego i innych związków azotowych;

5) wytwórni związków arsenu i baru;

6) wytwórni chloru, chlorku wapnia, chloranów i nadchloranów;

7) wytwórni syntentycznych związków organicznych, barwników i produktów farmaceutycznych, z wyjątkiem wytwórni preparatów galenowych;

8) wytwórni tlenu i acetylenu oraz innych gazów technicznych;

9) wytwórni garbników i ekstraktów garbarskich;

10) wytwórni gliceryny;

11) wytwórni materiałów wybuchowych kruszących, prochów i nitrocelulozy oraz środków zapalniczych i detonacyjnych;

12) wytwórni celulozy;

13) zakładów odwadniania i przerobu spirytusu na cele napędowe i przemysłowe;

14) utwardzalni tłuszczów, olejarni, rafinerii olejów roślinnych, wytwórni fabrycznych tłuszczów jadalnych oraz wytwórni tłuszczu kostnego i tłuszczów odpadkowych;

15) wytwórni wyrobów gumowych, potrzebnych dla obrony Państwa oraz wytwórni masek i pochłaniaczy przeciwgazowych;

16) wytwórni kauczuku sztucznego i innych mas plastycznych;

17) wytwórni środków opatrunkowych;

18) wytwórni kwasoodpornych odlewów, takichże wyrobów ceramicznych, wyrobów ogniotrwałych dla przemysłu chemicznego i hutniczego oraz wytwórni szkła technicznego (kuloodporne, bezpieczeństwa, sygnalizacyjne, optyczne i inne specjalne);

19) hut, walcowni, prasowni, kuźni i odlewni wszelkich metali i ich stopów oraz wytwórni stopów specjalnych;

20) wytwórni elektrod węglowych i grafitowych do celów przemysłowych;

21) wytwórni parowozów, wagonów, maszyn parowych, turbin, motorów spalinowych, kotłów parowych, aparatów technicznych, konstrukcji żelaznych, samochodów, traktorów, czołgów, statków powietrznych, silników lotniczych; stoczni, warsztatów dla żeglugi wodnej lub powietrznej, wytwórni części zamiennych (zapasowych) do wszelkich mechanicznych środków lokomocji oraz wytwórni narzędzi, maszyn i urządzeń wiertniczych i górniczych;

22) wytwórni obrabiarek bądź maszyn do obróbki metali lub drzewa, narzędzi warsztatowych, instrumentów optycznych, fizycznych, mierniczych, narzędzi precyzyjnych, przyrządów sygnałowych;

23) wytwórni kos;

24) wytwórni broni siecznej, palnej, amunicji bądź innych przedmiotów uzbrojenia, jak również odpowiednich półfabrykatów;

25) wytwórni drutu, podków, podkowiaków i haceli;

26) wytwórni wojskowego oporządzenia metalowego;

27) wytwórni maszyn, aparatów lub materiałów elektrotechnicznych, telegraficznych, telefonicznychh, radiowych bądź części zamiennych (zapasowych); wytwórni akumulatorów, kabli, przewodników elektrycznych i żarówek metalowych;

28) wytwórni aparatów, przyrządów lub materiałów fotograficznych;

29) przedsiębiorstw górniczych, wiertniczych i innych technicznych dla po-

szukiwania, wydobywania, przysposobienia do dalszej przeróbki i przerabiania rud innych kopalin w stanie stałym;

30) rzeźni mechanicznych, chłodni, elewatorów zbożowych, piekarń mechanicznych oraz fabryk konserw mięsnych i innych przedsiębiorstw przemysłowych, mających znaczenie dla aprowizacji;

31) wytwórni materiałów do utrwalania nawierzchni drogowych;

32) przedsiębiorstw eksploatacji kamieniołomów i klinkierni;

33) wytwórni zastępczych materiałów budowlanych o właściwościach termicznych;

34) wytwórni wyrobów ogniotrwałych, magnezytowych i dynasowych;

35) cementowni;

36) przedsiębiorstw wytwarzających sztuczne włókno, oraz wytwórni włókienniczych;

37) wytwórni mechanicznych obuwia;

38) przedsiębiorstw rurociągów do transportu płynów i gazów;

39) przedsiębiorstw komunikacyjnych dla przewozu osób i rzeczy drogą lądową lub wodną;

40) magazynów i składów konsygnacyjnych surowców przemysłowych o wysokości zapasów nieruszalnych, ustalonej przez Ministra Przemysłu i Handlu;

41) magazynów i składów węgla kamiennego o wysokości zapasów nienaruszalnych, ustalonej przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Ulgi te obejmują: 1) potrącenie z dochodu podlegającego opodatkowaniu (wedle działu I-go) kosztów: nabycia gruntów, wzniesienia budynków i innych budowli (z wyjątkiem domów mieszkalnych), kosztów dobudowy do nowych budynków i budowli już istniejących oraz nabycia i zainstalowania nowych maszyn i urządzeń; 2) przedłużenia zwolnienia budynków od podatku od nieruchomości do lat 15-tu (na innych terenach do lat 10-ciu); 3) zwolnienie od opłat stemplowych pism odnośnie kapitału zakładowego, odnośnie prawa wydobywania ciał kopalnych, odnośnie umowy na nabycie nierchomości itd., 4) prawo nabywania w drodze wywłaszczenia gruntów: 5) prawo nabywania gruntów z parcelacji; 6) prawo pierwszeństwa w nabywaniu od przedsiębiorstw państwowych potrzebnych materiałów budowlanych, wszelkich rud i kopalin, drzewa itd.; 7) prawo pierwszeństwa w uzyskiwaniu zezwoleń na użytkowanie hut, jako źródła energii.

Ponadto przedsiębiorstwom, uznanym za szczególnie ważne dla obrony państwa, służy zwolnienie przez lat 10 od podatku dochodowego od dochodu z tych przedsiębiorstw, które to uprawnienia przechodzą i na nowych nabywców. O ulgi te można się ubiegać do końca 1942 r. *)

(dcn.)

*) W dniu 25 marca br. Sejm powyższy projekt uchwalił, wprowadzając zmianę o doniosłym znaczeniu dla Warszawy. Mianowicie Warszawa narówni z Gdynią i C. O. P. korzystać będzie z pełnych ulg budowlanych.

PORADNIA

227. *Sz. R. Wilno.*

1. Przedsiębiorstwo przemysłowe może posługiwać się chałupnikami, pracującymi u siebie w domu. **Chałupników zalicza się do ogólnej ilości zatrudnionych w przedsiębiorstwie robotników,** decydującej dla określenia kategorii świadectwa przemysłowego (SN, 17 marca 1937, 3 K 2644/36, OBP, 1938, str. 38).

2. Chałupników należy zgłosić do ubezpieczalni społecznej.

3. Przedsiębiorstwo, które sprzedaje

przedmioty wyprodukowane przez nie przy pomocy chałupników, nie ma — pod kątem widzenia ustawy o podatku przemysłowym charakteru przedsiębiorstwa przemysłowego (przetwórczego) i podlega przepisom tej ustawy, odnoszącym się do przedsiębiorstw handlowych, pod względem kategorii świadectwa przemysłowego i stawki podatku od obrotu.

228. *A. S. K. emeryt.*

Art. 67 RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, o ile dotyczy ograniczeń egzekucji sądowej, nie obowiązuje. Zastąpiły go odpowiednie postanowienia Kod. Post. Cyw. (art. 672 p. 5, art. 575). Wynika to z art. I Przep. Wprow. cz. II Kod. Post. Cyw., wg. którego od 1.I 1933 r. tracą moc dotychczasowe przepisy o postępowaniu egzekucyjnym, co odnośnie omawianej kwestii powtarza jeszcze art. II § 1 Przep. Wprow. („tracą moc przepisy o egzekucji z płac, **emerytur,** pensyj wdowich i sierocych lub z wynagrodzenia za pracę").

229. *Władysław.*

1. Ob. wyrok NTA z 3.II.1937 r., ogłoszony w OBP 1937 r., str. 382 i naszą glosę tamże. Zgodnie z tym wyrokiem **przedsiębiorstwo pośrednictwa handlowego posiadające skład konsygnacyjny** zastępowanej firmy krajowej płaci podatek przemysłowy od obrotu w stosunku do prowizji, a nie od pełnego obrotu. Świadectwo — II kategorii handlowej na przedsiębiorstwo pośrednictwa handlowego.

2. O ulgach dla nowowznoszonych budowli traktuje ustawa z 24.3.1933 (DURP, nr 22 poz. 173) i rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu z 7.6.1934 r. (DURP, nr 55, poz. 494).

230. *B. W. Kraków.*

1. **Spadkobiercy odpowiadają za nieściągnięte należności podatkowe,** spadkodawcy według przepisów prawa spadkowego, jak za zobowiązania oparte na tytułach prywatno-prawnych (art. 127 OP). Odpowiedzialność ta rozciąga się również na wszelkie należności uboczne, a mianowicie na koszty egzekucyjne i odsetki (art. 132 OP.) oraz na grzywny orzeczone prawomocnie przed śmiercią obwinionego (art. 173 § 2 OP.)

2. **Dochód z uposażenia nie podlega skumulowania z dochodem z kapitału.** Jeżeli ten ostatni dochód nie przewyższa 1500 zł. w stosunku rocznym, nie zachodzi obowiązek złożenia zeznania (§ 63 rozp. wyk. do OP).

Reszta pytań nie jest dostatecznie jasna pod względem faktycznym.

231. *Howerla.*

Czy umorzenie długu na skutek przedawnienia stanowi dla osoby fizycznej dochód podatkowy?

Skoro w myśl odnośnego przepisu prawa dług ulega przedawnieniu, istnieje podstawa prawna do uwidocznienia umorzenia długu, w księgach handlowych. („Dłużnik może uchylić się od świadczenia, gdy powoła się na upływ czasu, pociągający za sobą według ustawy przedawnienie wierzytelności", § 1 art. 273 Kodeksu Zobowiązań).

Zdaniem naszym, korzyść, jaką uzyskuje kupiec z powodu umorzenia długu przez przedawnienie, nie jest dochodem z przedsiębiorstwa, gdyż powstaje nie z tytułu funkcjonowania przedsiębiorstwa jako źródła dochodu, lecz z przyczyny obcej przedsiębiorstwu. Umorzenie długu przez przedawnienie jest więc przyrostem majątku, lecz nie stanowi dochodu w rozumieniu ustawy o pod. doch. (art. 7).

Podobnie jak zysk sanacyjny nie jest traktowany jako dochód podatkowy, gdyż jest „obniżeniem zobowiązań płatnika, wynikającym z jego położenia majątkowego, a nie z tytułu podaży i popytu towarów" (ob. okólnik LDV 32991/2/33, OBP, 1937, str. 461), tak przyrost majątku na skutek przedawnienia się długu jako nie pochodzący „z tytułu podaży i popytu towarów" nie jest dochodem podatkowym.

Księgowanie w firmie jednoosobowej lub spółce jawnej umorzenia długów: Winien Rk wierzycieli, Ma Rk kapitał jest prawidłowe.

232. *Haroferet.*

1—3. **Ze stanowiska ustawy o pod. doch. jest obojętne, czy pracownik został zgłoszony do ubezpieczalni.** Podatek od jego wynagrodzenia jest w każdym razie pobierany wg. Działu II ustawy.

4. Art. 24 ustawy o pod. doch. nie uległ, pod interesującym Pana względem, żadnej zmianie.

5. **Przedsiębiorstwo skupu zawodowego używanych worków posiada warsztat reperacji worków. Wzamian za pewną ilość podartych worków wydaje ono mniejszą ilość worków naprawionych. Jak należy tę zaszłość księgować i z jaką wartością?**

Sposób księgowania zależy od tego, czy w opisanych warunkach zachodzi transakcja zamiany, czy też umowa o dzieło (reperację) za wynagrodzeniem w naturze. W pierwszym przypadku należy uwidocznić w księgach zasadniczych całkowitą ilość worków otrzymanych do reperacji (na rku zakupu) i worków wydanych (na rku sprzedaży). W drugim przypadku wystarczyłoby w księgach zasadniczych ujawnić jedynie wynagrodzenie w naturze, tj. ilość zatrzymanych worków podartych.

Sądzimy, że umowę o dzieło za wynagrodzeniem w naturze należy przyjąć zarówno wtedy, gdy kontrahent otrzymuje część worków przez niego samego dostarczonych do reperacji, jak i wtedy, gdy wzamian za dostarczone worki podarte otrzymuje pewną ilość innych worków, z zapasu pochodzącego z wynagrodzenia za reperację (anal. z § 30 p. 6 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem. dotyczącego przemiału zboża).

W zapisach należy przyjąć ceny rzeczywiste worków podartych i zreperowanych, t.j. ceny rynkowe.

Omawiana transakcja ze stanowiska przepisów dewizowych nie budzi zastrzeżeń.

233. *Stały abonent A. P. W.*

1. **Władza skarbowa doliczyła zapisane jako koszt handlowy wydatki — na zakup w r. 1936 maszyn i wykonanie przybudówki — jako inwestycyjne. W jaki sposób należy w r. 1937 przeprowadzić amortyzację tych objektów? Jak należy przenieść wspomniane wydatki na właściwe rachunki?**

Doliczenie do zysku 1936 r. **całkowitej** sumy uskutecznionego w tym roku wydatku inwestycyjnego **nie** było uzasadnione, należało bowiem uwzględnić zużycie przedmiotów w tym roku (por. okólnik Min. Sk. w sprawie odpisań na zużycie, OBP. 1937, str. 15 rozdz. IV ust. 2: „odpisania... nie należy kwestionować nawet wtedy, gdy amortyzowany przedmiot nie był czynny w przedsiębiorstwie w ciągu całego roku...").

W 1937 r. należało odpisać na amortyzację taką część wartości wspomnianych przedmiotów, jaka odpowiada okresowi całkowitego ich zużycia. Jeżeli więc chodzi o maszyny, których okres amortyzacji wynosi 10 lat, należy odpisać w 1937 r. 10% ceny nabycia maszyn.

2. Wobec obciążenia w r. 1936 rku kosztów handlowych wydatkami na obiekty inwestycyjne, nie figurują one wcale w księgach jako aktyw i w tych warunkach **nie** mogą być amortyzowane **księgowo.** — Wobec doliczenia przez władzę wymiarową kosztu tych obiektów do zysku podatkowego, obiekty te **mogą być amortyzowane pozaksięgowo,** — w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu z d. 18 listopada 1936 LDV 24674/2/36, rozdział I (OBP, 1937, str. 13), który **zezwala na pozaksięgową amortyzację** inwestycyj nawet osobie prawnej **„w tym wypadku, gdy** żąda potrącenia odpisań na zużycie od wartości przedmiotów majątkowych niewykazanych w bilansie zamknięcia miarodajnego roku operacyjnego, która to wartość, odpisana w latach ubiegłych na stratę, została przez władzę przy wymiarze podatku dochodowego za te lata zaliczona do inwestycyj i włączona do dochodu podatkowego".

Amortyzacja pozaksięgowa winna być uwzględniona przy składaniu zeznania jako strata.

Istnieje również **inne rozwiązanie.** Należy otworzyć księgi za r. 1936 przez wystornowanie bilansu zamknięcia za ten rok, przenieść według reguł księgowych wartość obiektów inwestycyjnych potraktowaną jako koszt handlowy na odnośne konta majątkowe i wykazać te objekty jako aktyw w nowym bilansie zamknięcia.

234. *F.*

Jak należy księgować wycofanie z inwentarza zużytej maszyny?

Przykład. Pierwotna wartość maszyny zł. 10.000. Do roku 1936 włącznie zamortyzowano 70% wartości, t.j. zł. 7.000.

Pierwszy wypadek: przedsiębiorstwo prowadzi **amortyzację sposobem bezpośrednim.** W wypadku wycofania maszyny w roku 1937 jako zużytej księgujemy: Wn Rk Strat i zysków, Ma rk Ruchomości — zł. 3000.

Drugi wypadek: przedsiębiorstwo prowadzi **amortyzację przez specjalny rachunek amortyzacji** (fundusz amortyzacyjny). W wypadku wycofania maszyny jako zużytej w roku 1937 księgujemy: Wn Rk Strat i zysków, Ma Rk Amortyzacji (Funduszu amortyzacyjnego) — zł. 3.000; Wn Rk Amortyzacji (Funduszu amortyzacyjnego). Ma Rk Ruchomości— zł. 10.000. (spisujemy pierwotną wartość maszyny, która stanowi składową część strony Wn Rku Ruchomości i strony Ma Rku Amortyzacji).

Przy powyższym księgowaniu zakładamy, że wycofana maszyna ma wartość O. Jeśli jednakże maszyna wycofaną sprzedamy, uzyskaną kwotę zaksięgujemy Wn Rk Kasy (Weksli, Dłużników), Ma Rk Strat i zysków — n zł.

Strata powstała w wyniku spisania na straty jednorazowo w danym roku operacyjnym reszty niezamortyzowanej wartości maszyny z powodu jej zużycia, choćby ta strata przekraczała przyjętą teoretycznie normę, jest potrącalna.

235. *BHJ.*

Sprawa jest zbyt skomplikowana pod względem faktycznym. Dla wydania opinii należałoby wyjaśnić szereg wątpliwości faktycznych.

236. *LL.*

Okólnik nr 238/37 Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie II 3/171/34/37 przewiduje jako normę dochodości netto przedsiębiorstw wyrobów trykotaży 20%.

237. *PH,*

Istnieje jeszcze droga zaskarżenia orzeczenia do NTA w ciągu dwóch miesięcy od daty doręczenia orzeczenia. Jakie są widoki skargi, ocenić nie możemy, gdyż zawarte w liście dane są niewystarczające.

238. *Prenumerator Z.*

Należy **poprawić sumowanie na wszystkich stronach inwentarza.** Moment „zeszpecenia" przez to inwentarza jest całkiem obojętny.

239. *Henia.*

1. Księgowanie jest prawidłowe. Rozbieżność z księgowaniem dostawcy jest w tych warunkach obojętna.

2. Wartość towaru do inwentarza należy oszacować podług jego wartości rzeczywistej (art. 58 KH). **Argument, że kupiec nie wie, jaką mają wartość towary,** nie jest usprawiedliwieniem braku oszacowania. Pan postąpił inaczej: oszacował Pan towar na zero, a w następstwie wprowadził do księgowości odpowiednią wartość, księgując — Wn Rk Towarów Ma Rk Kapitału. Jakkolwiek postępowanie to nie jest prawidłowe, jednakże usterka nie może, zdaniem naszym, zdyskwalifikować ksiąg.

3. W zasadzie **stan kasy w naturze winien zgadzać się ze stanem według ksiąg.** Oczywiście, wymóg ten nie odnosi się **do wypadku, gdy kupiec przechowuje kasę we własnej kieszeni,** gdzie z natury rzeczy mogą znaleźć się pieniądze nie pochodzące z przedsiębiorstwa i z której wydawać może na cele nie związane z przedsiębiorstwem.

240. *Ef.*

Proponuje Pan **następujący sposób księgowania jednorazowego spisania na straty wartości przedmiotów,** których okres zużycia nie przekracza lat

pięciu (100% amortyzacji): Wn Rk Strat i zysków Ma Rk Funduszu amortyzacyjnego — wartość przedmiotu; Wn Rk funduszu amortyzacyjnego Ma Rk ruchomości—wartość przedmiotu. Ten sposób **nie jest nieprawidłowy.** Sposób proponowanu przez naś w OBP, nr 1 i nr 9, odpowiedzi 24 i 155, zdaniem naszym, bardziej odpowiada istocie „funduszu amortyzacyjnego", który w bilansie zamknięcia danego roku winien wykazywać pełną sumę odpisań za dany rok.

Idąc po linii myślenia Pana można by Jego sposób uprościć: Wn Rk Strat i zysków, Ma Rk Ruchomości — wartość przedmiotu.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15